

Alskov Dambrug
Alskovvej 59
7470 Karup J

Forny et tilladelse til at indvinde overfladevand fra Åresvad Å til Alskov Dambrug

Dato: 04-05-2021

Viborg Kommune meddeler hermed fornyet tilladelse efter vandforsyningsloven til indvinding af overfladevand fra Åresvad Å til dambrugsdrift på Alskov Dambrug. Tilladelsen gives på matrikel nummer 13c, Karup By, Karup.

Sagsnr.: 19/55304
Sagsbehandler: vpcpi

Direkte e-mail: cpi@viborg.dk

Side 1 af 8

Det er vurderet, at indvindingen ikke vil være til væsentlig gene eller ulempe for bestående anlæg eller medføre uacceptable følgevirkninger for omgivelserne.

Denne tilladelse erstatter tidligere meddelte tilladelse af 7. juni 2006. Den tidligere tilladelse bortfalder, når dambruget har opnået endelig godkendelse.

Tilladelsen gives på følgende vilkår

1. Tilladelsen er meddelt sideløbende med dambrugets miljøgodkendelse og bortfalder samtidig med denne. Jf. dambrugsbekendtgørelsens § 7. Tilladelsen er dermed gyldig fra d.d. til den 4. maj 2031.
2. Indvindingen må kun anvendes til dambrugsdrift på matrikel nummer 13c, Karup By, Karup. Dambruget ligger på Alskovvej 59, 7470 Karup J
3. Der må samlet set maksimalt indvindes 150 l/s. I Åresvad Å skal der til enhver tid opretholdes mindst ½ medianminimumsvandføring (Qmm), svarende til 150 l/s. Hvis vandføringen i Åresvad Å falder til mindre end 150 l/s, skal vandindvindingen helt ophøre.
4. Der skal installeres vandflowmålere, der sikrer kontinuert måling af den vandmængde, der indvindes fra vandløbet til dambruget. Vandflowmålerne skal have en nøjagtighed på +/- 5 % og skal have log-funktion.
5. Udløbsgitre skal placeres og udformes som beskrevet i Dambrugets miljøgodkendelse, vilkår 17-20.

Det bemærkes, at tilsidesættelse af de stillede vilkår kan indebære, at tilladelsen tilbagekaldes uden erstatning jf. vandforsyningslovens § 34.

Lovgrundlag

Tilladelsen er givet efter vandforsyningsloven §§ 20-22 (LBK nr. 1450 af 05/10/2020).

Erstatningsbestemmelser

Efter vandforsyningslovens § 23 er ejeren af vandindvindingsanlægget erstatningspligtig for skader, der under anlæggets etablering og drift voldes i bestående forhold som følge af forandringer i vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer m.v.

I mangel af enighed afgøres erstatningsspørgsmål af taksationsmyndighederne.

Ansøgning

Viborg Kommune har den 18. december 2019 modtaget oplysninger til brug for revurdering af miljøgodkendelsen og vandindvinding af overfladevand fra Åresvad Å til dambrugsdrift på Alskov Dambrug beliggende på matrikel nummer 13c, Karup By, Karup.

Baggrunden for fornyelse af vandindvindingstilladelsen er udløb af eksisterende miljøgodkendelse og vandindvindingstilladelse. Alskov Dambrug ønsker at indvinde 150 l/s. Hidtil har dambruget haft tilladelse til at indvinde 170 l/s.

Kommunens vurdering

Ifølge vandforsyningslovens § 22 stk. 2. skal en ny tilladelse meddeles, når en vandindvindingstilladelse bortfalder som følge af en tidsbegrænsning, i det omfang der fortsat er behov for vandindvindingen, medmindre samfundsmæssige hensyn er til hinder herfor.

Efter den tidligere gældende vandindvindingstilladelse blev meddelt i 2006 er der i Åresvad Å etableret fuld faunapassage ved dambruget. Udløb og indløb er i den forbindelse blevet placeret tæt på hinanden, så risikoen for en tørlagt strækning af vandløbet er dermed ikke længere aktuell. Tidligere var der 10 m mellem indløb og udløb. Dette forhold sammenholdt med faunapassagen udgjorde en spærring for fisk.

Vandområdeplanerne

Der udføres årligt en bedømmelse af vandløbskvaliteten i Åresvad Å nedstrøms dambruget. Åresvad Å er i vandområdeplanerne 2015-2021 målsat til "god økologisk tilstand". For smådyr er der "god økologisk tilstand" ved faunaklasse 5. Siden 2014 har DVFI været min. 5 hvert år frem til nu. Der har således været målopfyldelse nedstrøms dambruget siden 2014 i forhold til smådyr.

Vandløbet er i vandområdeplaner registreret med "høj økologisk tilstand" for smådyr, "moderat økologisk tilstand" for fisk og "ukendt økologisk tilstand" for makrofytter og miljøfremmede stoffer. Den samlede økologiske tilsand er derfor "moderat".

Det er kommunens vurdering, at der fortsat vil være målopfyldelse for smådyr med den beskrevne indretning, drift og vilkår for dambruget og vandindvindingen.

Hvis det viser sig, at målopfyldelsen ikke kan opretholdes, vil kommunen gennem tilsyn og/eller skærpede vilkår vedrørende udledning sikre, at forureningen nedbringes.

Derudover stilles krav til driften – eksempelvis i forhold til anvendelse af medicin og hjælpestoffer, så at det sikres, at miljøkvalitetskriterierne overholdes. Ligesom der stilles krav til, at iltmætningen skal være 70 % ved udledning af vandet.

Den tilladte indvindingsmængde fra Åresvad Å mindskes desuden til 150 l/s i forhold til det nuværende tilladte 170 l/s, da nyeste målinger viser, at medianminimumsvandføring (Q_{mm}) er 300 l/s. I dag indvinder dambruget 150 l/s. I praksis vil der derfor ikke være en ændring.

På baggrund af disse faktorer, forventes vandindvindingen ikke med de givne vilkår i denne tilladelse samt vilkårene i miljøgodkendelsen, at påvirke muligheden for at opnå målopfyldelse i vandløbet. Revurderingen af dambrugets miljøgodkendelse vurderes desuden at øge mulighederne for, at der senere kan opnås målopfyldelse i forhold til "samlet økologisk tilstand", herunder "fisk", "makrofytter" og "miljøfremmede stoffer".

På den baggrund vurderes det, at det kan tillades at indvinde den ansøgte mængde overfladevand fra Åresvad Å, da den er i overensstemmelse med minimumskravene i lov om vandforsyning jf. vandforsyningslovens § 22 stk. 4.

I henhold til dambrugsbekendtgørelsen skal vandføringen måles i dambrugets ind- og udløb med en afvigelse, der er mindre end ± 5 %. På Alskov Dambrug vil det være muligt at måle indløbet med den ønskede sikkerhed. Ansøger anfører, at måling i afløbet med en blot rimelig sikkerhed vil volde meget store problemer, idet afløbet er ført i rør under dambrugets vandindtag for at sikre, at vandudledningen sker umiddelbart efter vandindtaget.

På dette grundlag anmoder ansøger om dispensation fra kravet om måling i afløbet. Dambrugets forslag er, at vandføringen i tilløbet foretages med en elektronisk ultralydsmåler, der har en måleusikkerhed på ± 3 %.

Kommunen har valgt at godkende denne løsning, da ansøger redegør for følgende: "Der er ikke konstateret indsivning af vand på dambrugets vanddækkede områder. Der kan muligvis forekomme en marginal udsivning af vand fra plantelagunen. Er dette tilfældet, skal den indvundne vandmængde i henhold til dambrugsbekendtgørelsen lægges til grund for dambrugets egenkontrolmålinger."

Der er ikke udpeget indsatser i vandområdeplanerne for området ved dambruget eller nedstrøms.

Naturforhold

Ingen tørre naturtyper påvirkes af dambruget.

Dele af dambrugets plantelagune samt arealer langs plantelagunen er registreret som § 3 beskyttet natur.

Åresvad Å er beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3.

Der ændres ikke på påvirkningen som følge af revurderingen af dambrugets miljøgodkendelse. Dambruget har udover afledning af afløbsvand via plantelagunen ikke aktiviteter i de beskyttede arealer.

Natura 2000 områder og bilag V arter

I Natura 2000 områder skal der sikres eller genoprettes en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper området er udpeget for.

Dambruget udleder via Åresvad Å til Karup Å, som er en del af habitatområde "H40, Karup Å".

Dambrugsdrift kan potentielt påvirke følgende del af udpegningsgrundlaget grøn kølleguldsmed, flodlampret, odder og vandløb (naturtype).

Der er ikke registreret forekomster af dyrearterne hverken umiddelbart opstrøms eller nedstrøms dambruget. Der er registreret grøn kølleguldsmed og odder ca. 2,8-3 km nedstrøms dambruget.

Naturtypen *Vandløb med vandplanter (3260)* er beliggende ca. 3 km nedstrøms dambruget. Der har været målopfyldelse nedstrøms dambruget siden 2014 i forhold til smådyr, mens tilstanden for vandplanter er "ukendt økologisk tilstand".

I den tidligere tilladelse af 7. juni 2006 er vandindvindingen vurderet i forhold til habitatnatur og bilag IV arter:

"Amtet har gennemgået udpegningsgrundlaget for habitatområdet (red. N2000 område nr. 40, Karup Å), I udpegningsgrundlaget er der to arter, der potentielt kan påvirkes af vandindvinding til dambruget. Larven af grøn kølleguldsmed lever nedgravet i vandløbets bund, mens de voksne individer flyver. Det vurderes på den baggrund, at den ansøgte indvinding ikke vil påvirke grøn kølleguldsmed negativt. Det vurderes, at den ansøgte indvinding (red. på oprindeligt 400 l/s) i foldhold til udpegningsgrundlaget for habitatområdet, kun kan få betydning for flodlampretten."

I tilladelsen blev det vurderet, at en vandindvinding på 150 l/s, fjernelse af 10 m strækning med reduceret vandføring samt overholdelse af vilkår om gitre, ville sikre, at flodlampretten ikke ville påvirkes væsentligt. Dambruget lever op til disse vilkår i dag, og disse vilkår vil fortsat være gældende fremover. Viborg Kommune vurderer derfor, at indvindingen med de givne vilkår i tilladelsen og miljøgodkendelsen ikke vil påvirke vandløbet væsentligt fysisk, hvorfor den heller ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for arter med særlig beskyttelsesstatus, og der fortsat ikke vil være væsentlig påvirkning af disse arter, ligesom den heller ikke vil påvirke habitatnaturtypen *Vandløb med vandplanter* væsentligt.

Resten af udpegningsgrundlaget ved "H40, Karup Å" er terrestrisk, tilknyttet kildevæld og søer, som ikke påvirkes af dambrugsdriften.

Vilkår vedrørende udledning af medicin og hjælpestoffer i miljøgodkendelsen er udformet, så miljøkvalitetskrav overholdes og dambrugets udledning vurderes derfor ikke at påvirke områderne.

Viborg Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at vandindvindingen med de givne vilkår i denne tilladelse samt miljøgodkendelsen samlet set ikke vil have en væsentlig påvirkning af de natur-, miljø- eller afvandingsmæssige forhold.

Vurdering af virkning på miljø

Indvinding af overfladevand er ikke opført på bilag 2 til VVM-bekendtgørelsen (LBK 973 af 25/06/2020) om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)), og projektet er derfor ikke omfattet af VVM reglerne. Det er kun indvinding af grundvand. Der er desuden her tale om en revurdering af gældende tilladelse og miljøgodkendelse, og dermed ikke et projekt, da der ikke ændres noget i praksis.

Offentliggørelse

Afgørelsen offentliggøres d.d. på kommunens hjemmeside www.viborg.dk.

Denne afgørelse tilsidesætter ikke eventuelle servitutter og privatretlige aftaler. Der er med denne afgørelse ikke taget stilling til anden lovgivning.

Hvis der er spørgsmål, er du velkommen til at kontakte mig på tlf. nr. 87875562 eller mail cpi@viborg.dk.

Med venlig hilsen

Carina Pilgaard
Skov- og landskabsingeniør

Bilag

1. Klagevejledning

Kopi til

- Miljøstyrelsen – national, mst@mst.dk
- Miljøstyrelsen – lokal, ojl@mst.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – lokal, dnviborg-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – national, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – lokal, viborg@dof.dk
- Dansk Botanisk forening Jylland, dbf.oestjylland@gmail.com
- Dansk Entomologisk Forening, def@entoweb.dk
- Dansk forening for rosport, dffr@roning.dk
- Dansk kano- og kajakforbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbundet, lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund lokal, himmerland@sportsfiskerforbundet.dk
- Danske Vandløb, dv@danskevandloeb.dk
- Friluftsrådet LimfjordSyd, limfjordsyd@friluftsradet.dk
- Viborg Museum, oldtid@viborg.dk
- Landboforeningen Midtjylland, map@lmo.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Viborg Fiskeriforening (VIBFISK), vibfisk@gmail.com
- Jørn Kristensen, konsulent for fiskeriforeningerne jorn-k@post8.tele.dk
- Viborg Sportsfiskerforening, Jørgen Buch, formand@vsf.dk
- Fiskeristyrelsen, inspektoratvest@fiskeristyrelsen.dk
- Forbrugerrådet Tænk, fbr@fbr.dk
- Dansk Akvakultur, Kaare Michelsen, kaare@danskakvakultur.dk

Bilag 1: Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet og klagefristen er 4 uger fra afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Såfremt der bliver klaget over afgørelsen, må den ikke udnyttes medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet opretholder afgørelsen. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan dog i særlige tilfælde ophæve denne opsættende virkning.

Klager kan indsendes via Klageportalen, som du finder et link til på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside: www.nmkn.dk. Her kan du også læse mere om klagenævnets sagsbehandling. Klageportalen kan også findes på www.borger.dk og www.virk.dk, hvor du kan logge på med NEM-ID.

Klagen sendes via Klageportalen til Viborg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Kommunen i Klageportalen.

Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen. Hvis du på grund af særlige forhold ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Kommunen, som har truffet afgørelse i sagen. Kommunen videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som afgør, om anmodningen kan imødekommes.

Gebyr

Det koster et gebyr at klage over afgørelsen. Gebyrets størrelse er pr. 1. februar 2017 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer.

Klagegebyret opkræves af Nævnenes Hus. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Gebyr skal indbetales inden for en fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Gebyret tilbagebetales, hvis:

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis:

- der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- klager der i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Spørgsmål om betaling og tilbagebetaling af gebyr afgøres af Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnets afgørelser kan ikke anbringes for anden administrativ myndighed.

Hvis du vil indbringe afgørelsen efter vandforsyningsloven for domstolene, skal det ske inden 6 måneder, fra du har modtaget dette brev.